

Eduskunnan hallintovaliokunta (HaV)

HE 9/2018 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

FA kannattaa tietosuojalaissa finanssialan osalta tehtyjä linjauksia

- Vakuutetun ja korvauksenhakijan terveydentilaa koskevien tietojen arviointi on vakuutustoiminnan lähtökohta. Rikostuomioita ja rikkomuksia koskevat tiedot voivat olla merkityksellisiä esimerkiksi vahinkotapahtuman korvattavuutta arvioitaessa. Nykyisen oikeustilan säilyttäminen terveydentilatietojen sekä rikostuomioita ja rikkomuksia koskevien tietojen käsittelyn osalta on tärkeää.
- Henkilötunnusten käsittely on tarpeen asiakkaiden yksilöimiseksi finanssialalla.
- Finanssialan väärinkäytösrekisterien mukaisten henkilötietojen käsittelyn jatkuminen on turvattava pikaisilla lainsäädäntötoimilla. FA on huolissaan sektorikohtaisen lainsäädännön valmistelun hitaudesta.
- FA jakaa EK:n huolet seuraamusjärjestelmän soveltamisalasta ja organisoinnista.

1 Finanssialalla tärkeiden henkilötietojen käsittelyn nykytila säilyy

Vakuutetun ja korvauksenhakijan terveydentilaa koskevien tietojen käsittely olisi jatkossakin mahdollista esitetyn tietosuojalain 6 § 1 momentin 1)-kohdan perusteella. Terveydentilaa koskevien tietojen käsittely ja arviointi ovat vakuutustoiminnan keskiössä ja tämän vuoksi **nykyisen oikeustilan jatkuminen esitetyn mukaisesti on välttämätöntä.**

Rikostuomioita ja rikkomuksia koskevien tietojen käsittely olisi edelleen mahdollista esitetyn tietosuojalain 7 §:n perusteella. Vakuutustapahtuman korvattavuutta arvioitaessa rikostuomioita ja rikkomuksia koskevat tiedot voivat vaikuttaa asian ratkaisemiseen. Myös muut finanssialan toimijat voivat käsitellä näitä tietoja oikeusvaateen laatimiseksi, esittämiseksi, puolustamiseksi tai ratkaisemiseksi. Finanssialan toimijoiden oikeudesta ja velvollisuudesta käsitellä sanottuja tietoja säädetään jo nykyisin useissa säännöksissä. **FA pitää oikeustilan jatkuvuutta tältä osin erinomaisen tärkeänä.**

2 Henkilötunnuksen käsittely on tarpeen finanssialalla henkilöiden yksilöimiseksi

Finanssialan toimijat käsittelevät henkilötunnuksia henkilöiden yksiselitteiseksi yksilöimiseksi. Henkilötunnusten käsittely on tarpeen myös kyseisten henkilöiden oikeusturvan kannalta. Näin ollen **FA pitää hyvänä, että esitetyllä tietosuojalain 29 §:llä säilytetään nykyinen oikeustila.**

3 Väärinkäytösrekisterien jatko samoin kuin muu finanssialaa koskeva erityissääntely saatettava valmiiksi pikimmiten

Yhteiskunnan kannalta on välttämätöntä, että erilaiset petosrikokset saadaan selvitettyksi ja niistä aiheutuvat vahingot minimoiduiksi. Väärinkäytöstietojen rekisteröinnillä pyritään ennaltaehkäisemään väärinkäytöksiä ja niiden myötä syntyviä

vahinkoja. Luottolaitosten asiakashäiriörekisterin ja vakuutusyhtiöiden väärinkäytösrekisterien käyttö pohjautuu tällä hetkellä tietosuojalautakunnan myöntämään poikkeuslupa. Tietosuoja-asetuksen tullessa sovellettavaksi 25.5.2018 tietosuojalautakunnan toiminta lakkaa ja luvat raukeavat. Näin ollen kyseisten rekisterien hyödyntäminen edellyttää kansallista lainsäädäntöä.

TATTI:n mietinnön mukaan (OM 35/2017, s. 39–40) olisi perusteltua, että finanssialan väärinkäytösrekisterien mukainen henkilötietojen käsittely voisi jatkua yleisen tietosuoja-asetuksen tullessa sovellettavaksi. Koska sääntelyltä edellytetään tarkkarajaisuutta ja erityisiä suojatoimia, asiasta on TATTI:n mukaan tarvetta säätää yleisen tietosuojalain sijaan sektorilainsäädännössä, kuten luottolaitosten osalta luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja vakuutusyhtiöiden osalta vakuutusyhtiölaissa.

Sektorikohtaisen lainsäädännön valmistelulle on jäänyt erittäin lyhyt aika, ja FA on huolissaan oikeustilan jatkuvuudesta. Asian oikea-aikaiseksi etenemiseksi ja oikeustilan jatkuvuuden turvaamiseksi FA olisi pitänyt parhaana ratkaisuna, että väärinkäytösrekisterejä koskevat säännökset olisi otettu tietosuojalakia koskevan HE:n liitelaeksi. Tämä olisi ollut tehokkain etenemistapa. Nyt STM:ssä ja VM:ssä on jouduttu laatimaan erilliset HE:t, jotka käsitellään eduskunnassakin erillisinä.

Sektorikohtaisen sääntelyn osalta on myös käytävä läpi lukuisat teknisemmät korjaukset voimassa oleviin säädöksiin. Vaarana on, että kaikkia tarvittavia säännöksiä ei saada valmiiksi määräaikaan mennessä. Erityisesti VM:n vastuualueelle kuuluvan sääntelyn, esimerkiksi luottolaitoslain, sijoituspalvelulain, sijoitusrahastolain sekä vaihtoehtoisia rahastonhoitajia koskevan lain sisällöllisistä muutoksista tai niiden etenemisaikataulusta ollaan finanssialalla valitettavan epätietoisia. **HaV:n tulisi antaa selkeä viesti VN:lle ryhtyä toimenpiteisiin oikea-aikaisen sektorikohtaisen sääntelyn edistämiseksi.** Lisäksi jos sektorikohtaista lainsäädäntöä ei saada voimaan asetuksen soveltamisajankohtaan mennessä, FA:n näkemyksen mukaan on erityisen tärkeää, että **tämä seikka huomioidaan tietosuoja-asioiden viranomaisvalvonnassa.**

4 FA jakaa EK:n huolet seuraamusjärjestelmää koskien

EK on selvittänyt HaV:lle antamassaan lausunnossa yksityiskohtaisesti tietosuojarikosten ja -rikkomusten seuraamusjärjestelmän soveltamisalaa ja organisointia koskevia kysymyksiä sekä tehnyt muita yksityiskohtaisempia korjausehdotuksia. **FA yhtyy EK:n kantoihin** näiltä osin.

FINANSSIALA RY

Lea Mäntyniemi